

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ

Ενότητα 2: Βιοτικές κρίσεις και ηθικά επιχειρήματα

Παρούσης Μιχαήλ

Τμήμα Φιλοσοφίας

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα **ΠΠ**

Σκοποί ενότητας

1. Η περίπτωση της Τερέζα Πίρσον
 2. Τα σιαμαία Τζόντι και Μέρι
 3. Το παράδειγμα της Τρέισι Λάτιμερ
-

1. Η περίπτωση της Τερέζας Πίρσον

1.1 Παρουσίαση της ιστορίας της μικρής Τερέζας

Η Τερέζα γεννήθηκε στη Φλόριντα το 1992 με ανεγκεφαλία. Μία από τις χειρότερες γενετικές ανωμαλίες. Τα ανεγκεφαλικά νεογνά αποκαλούνται μωρά χωρίς εγκέφαλο. Τα ανεγκεφαλικά μωρά συγκεκριμένα γεννιούνται χωρίς κάποια τμήματα του εγκεφάλου και όχι χωρίς εγκέφαλο όπως λένε συχνά. Διατηρούν το εγκεφαλικό στέλεχος που τους επιτρέπει την αναπνοή και τον καρδιακό παλμό. Τα περισσότερα από αυτά τα βρέφη πεθαίνουν ή αποβάλλονται με άμβλωση.

Γιατί ξεχωρίζει η ιστορία της Τερέζας και τί προβλήματα θέτει;

Οι γονείς της γνωρίζοντας ότι θα πέθαινε και ότι δεν θα αποκτούσε ποτέ συνείδηση αποφάσισαν να δωρίσουν τα όργανά της σε άλλα βρέφη που τα είχαν ανάγκη και οι γιατροί συμφώνησαν. Παρόλαυτα τα όργανα δεν αφαιρέθηκαν από τη Τερέζα, διότι οι νόμοι της Φλόριντα απαγορεύουν την αφαίρεση οργάνων πριν από τον θάνατο του δότη. Όταν μετά από εννέα μέρες η Τερέζα πέθανε τα όργανα είχαν πλέον εκφυλιστεί και δεν μπορούσαν να αφαιρεθούν και να γίνει μεταμόσχευσή τους.

1.2. Η Επιτροπή Βιοηθικής στο παράδειγμα της μικρής Τερέζας

Η Επιτροπή Βιοηθικής κλήθηκε να δώσει απάντηση στο εάν ήταν σωστή μια τέτοια απόφαση. Λίγοι από αυτούς συμφώνησαν με τους γονείς και τους γιατρούς της Τερέζας. Ένας είπε ότι

είναι φρικτό να χρησιμοποιούμε ανθρώπους ως μέσα για σκοπούς άλλων. Κάποιος άλλος είπε ότι είναι ανήθικο να σκοτώσουμε τον Α για να σώσουμε τον Β.

1.5. Επιχειρήματα υπέρ της επέμβασης

- 1) Ωφέλεια
- 2) Θεολογικό επιχείρημα
- 3) Υποκειμενισμός

1.4. Επιχειρήματα κατά της επέμβασης

- 1) Δυνητικότητα έρευνας για βελτίωση
- 2) Θεολογικό επιχείρημα- η ερμηνεία κάθε φορά της κανονιστικής πρότασης
- 3) Δεν έχουμε δικαίωμα για αφαίρεση ζωής

Άρα, έχουμε δύο επιχειρήματα τα οποία είναι ευθέως αντιτιθέμενα, το θεολογικό είναι και στα επιχειρήματα υπέρ και κατά της επέμβασης, ένα επιχείρημα της ωφέλειας, το οποίο αντιπαρατίθεται με το επιχείρημα ότι δεν έχουμε δικαίωμα να σκοτώσουμε κάποιον για το όφελος κάποιου άλλου, άλλα δύο επιχειρήματα που δεν συναντιόνται κάπου, αυτό του υποκειμενισμού στην ηθική σφαίρα και το άλλο είναι ένα πραγματιστικού τύπου επιχείρημα, ότι μπορούμε τελικά εάν έχουμε αυτή την εμπειρία από τέτοιου είδους ασθένειες μπορούμε να ερευνήσουμε θεραπείες και να τις εξελίξουμε.

1.6. Επιχειρήματα που διατυπώθηκαν από φοιτητές προς συζήτηση

1)Εφόσον δεν έχει συνείδηση δεν θα πονάει, άρα αν του αφαιρέσουμε τα όργανα δεν θα καταλάβει τίποτα.

2)Η βούληση του ασθενούς θα μπορούσε να είναι μία βούληση να μην θέλει να ζήσει ή να παραχωρήσει τα όργανά του.

1.7. Συνείδηση

Ο όρος συνείδηση δεν έχει να κάνει μόνο με μία εγκεφαλική λειτουργία. Η συνείδηση είναι μία έννοια θεωρητική επίσης. Μας οδηγεί στον όρο της αυτοσυνειδησίας και στον όρο του σχηματισμού βούλησης. Αυτά δεν είναι θέματα βιολογικά αλλά είναι θέματα που αφορούν εμάς σαν συζητητές ενός ηθικού ζητήματος. Άρα, έχουμε δύο όρους εδώ, τη συνείδηση και την βούληση.

1.8. Βούληση

Η βούληση του ασθενούς θα μπορούσε να είναι μία βούληση να μην θέλει να ζήσει, πράγμα που εκφράζεται πολλές φορές στη διαθήκη του ασθενούς σαν τελευταία επιθυμία, εάν βρεθούν σε κατάσταση να μην μπορούν να εκφραστούν. Εδώ στο παράδειγμα της Τερέζας έχουμε ένα παιδί που σίγουρα δεν έχει συνείδηση. Έχει μόνο τις λειτουργίες της αναπνοής και της λειτουργίας της καρδιάς.

1.9. Ουσιαστικά θέματα που προκύπτουν προς συζήτηση

a.Μπορούμε να θεωρήσουμε την μικρή Τερέζα άνθρωπο;

Όλη μας η συζήτηση στην ηθική ξεκινά από τον άνθρωπο. Αν ξεκινήσουμε από την έννοια του ανθρώπου μπορούμε να προχωρήσουμε την συζήτηση.

b.Έννοια του συμφέροντος

Μπορούμε στη ηθική να επιχειρηματολογήσουμε με την έννοια του συμφέροντος; Είναι μία μεταμόσχευση προς το συμφέρον και του δότη εκτός από εκείνον που δέχεται το μόσχευμα;

c.Εάν δεν έχω συνείδηση του εαυτού μου και των πράξεών μου μπορούν κάποιοι άλλοι να μιλήσουν για μένα;

Εδώ οι γονείς αποφάσισαν να δωρίσουν τα όργανα του παιδιού τους. Έχουν αυτή την δυνατότητα, την εξουσία;

1.10. Η σχέση μεταξύ ύπαρξης συνείδησης ή μη ύπαρξης συνείδησης και της αξιοπρέπειας και της αυτονομίας.

i.έννοια της αυτονομίας

Τίθεται το ερώτημα εάν αυτό το παιδί είναι άνθρωπος. Και είπαν ότι δεν είναι άνθρωπος αλλά μία μορφή ύπαρξης ένα όν. Και εκεί υπήρξαν αντιδράσεις. Ο άνθρωπος υφίσταται από τη στιγμή που γεννιέται ζωντανός. Αυτό το πλάσμα που γεννιέται χωρίς εγκέφαλο θα του δώσουμε την ανθρώπινη ιδιότητα ή όχι;

Η ιστορία του αν η Τερέζα είναι ή όχι άνθρωπος δεν έχει νόημα, διότι ουσιαστικά θα πρέπει να θεωρήσουμε άνθρωπο οποιονδήποτε γεννιέται ζωντανός και μπορεί έστω και υποβοηθούμενος να αναπνέει και να υφίσταται. Είναι άλλο το πώς και αν μπορεί να ζήσει κάποιος κι άλλο αν θα έχει την ανθρώπινη ιδιότητα.

1.10.Αξιοπρέπεια του ανθρώπου στην ηθική φιλοσοφία

Εάν λοιπόν είναι άνθρωπος οφείλει να έχει αξιοπρέπεια. Στην ηθική φιλοσοφία η φύση, η έννοια , η υπόσταση του ανθρώπου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αξιοπρέπεια.

Η αξιοπρέπεια στη φιλοσοφία έχει θεματοποιηθεί από τον Καντ. Για τον Καντ η ιδιότητα του ανθρώπου είναι αξία, το να είσαι άνθρωπος, το να γεννηθείς άνθρωπος συνδέεται με μια αξίωση σου ανεξάρτητη από την συνείδησή σου και την θέλησή σου γιατί αυτή η αξίωση αφορά τους άλλους. Και εκεί μπαίνει το κριτήριο της αξιοπρέπειας, το οποίο είναι ότι ο άνθρωπος δεν είναι ποτέ μέσο για οτιδήποτε αλλά αυτοσκοπός. Δηλαδή, σημαίνει ότι πρέπει να πραγματωθεί ως αξία αλλιώς δεν είναι αξία. Εκεί λοιπόν σε αυτό το ζήτημα αν κανείς δεν επιτρέπεται, επειδή

έχει αξιοπρέπεια φιλοσοφικά, να χρησιμοποιείται ως μέσο για άλλους σκοπούς αλλά μόνο ως αυτοσκοπός, τότε είμαστε πιο κοντά σε αυτό το πρόβλημα. Διότι, είδαμε ότι η αφαίρεση των οργάνων δικαιολογείται ότι θα ωφελήσει πολύ άλλους. Άρα, έχουμε ένα κριτήριο ωφέλειας ή οποία καθίσταται και σκοπός της επέμβασης αλλά μέσο για την ωφέλεια καθίσταται ένα ζωντανό σώμα. Είναι δυνατόν ένα ζωντανό ανθρώπινο σώμα να αποτελέσει μέσο για έναν άλλο σκοπό;

1.11. Ηθική και αυτονομία

Οπότε, το εάν έχει συνείδηση ή βούληση αυτό το όν αρχίζει να αποκτά μικρότερη σημασία, διότι η αξιοπρέπεια είναι εγγενής με την ανθρώπινη ιδιότητα. Η συνείδηση και η βούληση είναι εκφάνσεις που συνθέτουν την αυτονομία. Αυτονομία είναι η ελευθερία να επιλέγω τις πράξεις μου. Είναι η απόλυτη ελευθερία. Προϋποθέτει συνείδηση, βούληση. Εδώ η Τερέζα δεν έχει συνείδηση άρα δεν έχει αυτονομία, τότε μήπως οι γονείς της μπορούν να αποφασίσουν για εκείνη; Οι γονείς ηθικά και νομικά ποια θέση έχουν απέναντι στο παιδί αυτό; Ηθικά οι γονείς έχουν τη υποχρέωση να φροντίζουν τα παιδιά τους. Όσο το παιδί ζει κανένας νόμος δεν υποχρεώνει τους γονείς να αποφασίσουν για τη ζωή του παιδιού τους. Ούτε, λοιπόν, από τη μεριά των γονιών φαίνεται να υπάρχει ένα επιχείρημα που να τους δίνει ένα πάτημα για να πάρουν μια τέτοια απόφαση για το παιδί τους. Οι γιατροί ουσιαστικά βλέπουν το πρακτικό αποτέλεσμα, να σώζουν ζωές.

1.12. Παράδειγμα με φορτηγό- ωφέλεια στην ηθική

Ας υποθέσουμε ότι οδηγώ ένα φορτηγό και τα φρένα του έχουν χαλάσει. Μπροστά μου είναι πέντε εργάτες και βλέπω ότι αν συνεχίσω να προχωρώ προς τα εκεί θα τους σκοτώσω και δεξιά σε ένα χαντάκι δουλεύει ένας εργάτης. Αν στρίψω δεξιά θα σκοτώσω έναν αλλά θα γλιτώσω πέντε ανθρώπους. Τι θα επιλέγαμε; Και εδώ έχουμε το ίδιο πρόβλημα. Θα ωφελήσουμε πολλούς αλλά θα σκοτώσουμε έναν. Δικαιολογεί η μεγαλύτερη ωφέλεια ένα μικρότερο κακό; Σε τι διαφέρει να σκοτώσω τον ένα από το να σκοτώσω πέντε; Η απόφασή μου να σκοτώσω τον ένα σε τι διαφέρει να σκοτώσω πέντε; Οι πέντε θα πέθαιναν από μία ατυχία, ο ένας όμως θα πέθαινε από μία συνειδητή επιλογή. Όταν θέλω ένα αποτέλεσμα έχει μεγαλύτερη ηθική απαξία. Εάν σκοτώσω τον ένα θα τον έχω κάνει μέσο για να σώσω τους πέντε. Παρεμβαίνω στη σχέση

σκοπών και μέσων. Γι' αυτό λοιπόν το ποσοτικό επιχείρημα της ωφέλειας πρέπει να το προσέξουμε στη ηθική.

1.13. Εξετάσαμε τρία επιχειρήματα

1. Της ωφέλειας
2. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως μέσο αλλά ως αυτοσκοπός
3. Ο φόνος έχει τεράστια ηθική απαξία

Η λύση θα δοθεί από την ποιότητα των θεμελιώσεων των προτάσεων. Οι ηθικές αρχές είναι πιο αυστηρές από το αρχικό διαισθητικό συλλογισμό. Ο ηθικός στοχαστής θα επιμείνει στην αξιοπρέπεια και όχι στη ωφέλεια.

2. Τα σιαμαία Τζόντι και Μέρι

2.1 Παρουσίαση του παραδείγματος

Τον Αύγουστο του 2000 μια νέα γυναίκα από το Γκότζο, νησί της Ιταλίας ανακάλυψε ότι κυοφορούσε σιαμαία δίδυμα. Δεν υπήρχαν οι υποδομές να γεννήσει με ασφάλεια στο νησί, οπότε πήγε σε νοσοκομείο της Αγγλίας να γεννήσει. Τα βρέφη γνωστά ως Μέρι και Τζόντι, μοιράζονταν την ίδια καρδιά και τους ίδιους πνεύμονες. Η Τζόντι, όντας η πιο δυνατή από τις δύο, τροφοδοτούσε με αίμα την αδελφή της.

Τα περισσότερα σιαμαία πεθαίνουν λίγο μετά από την γέννησή τους. Άλλα εξελίσσονται και καταφέρνουν να ζήσουν και φτάνουν και μέχρι την τεκνοποίηση. Ωστόσο, οι προοπτικές για τα συγκεκριμένα σιαμαία ήταν δυσοίωνες. Οι γιατροί είπαν ότι χωρίς επέμβαση τα κορίτσια θα πέθαιναν μέσα σε έξι μήνες. Η μόνη ελπίδα ήταν να χωριστούν με εγχείρηση. Αυτό θα έσωζε την Τζόντι αλλά η Μέρι θα πέθαινε.

Οι γονείς τους ήταν πιστοί καθολικά και δεν επέτρεψαν να γίνει μια τέτοια επέμβαση λέγοντας ότι αν είναι "θέλημα θεού να μη ζήσει καμία από τις δύο, ας γίνει έτσι". Το θέμα έφτασε από τους γιατρούς στη δικαιοσύνη, ζητώντας από το δικαστήριο να τους δοθεί η άδεια να γίνει η επέμβαση. Το δικαστήριο έδωσε την άδεια και η επέμβαση έγινε κανονικά. Η Τζόντι έζησε και η Μέρι πέθανε. Στη εξέταση αυτής της υπόθεσης πρέπει να διακρίνουμε το ερώτημα, ποιός έπρεπε να αποφασίσει από το ερώτημα ποιά απόφαση ήταν η σωστή.

2.2. Ήταν σωστό ή λάθος να χωριστούν τα δίδυμα υπ' αυτές τις συνθήκες;

Εδώ έχουμε μία αντιπαράθεση γιατρών και γονέων. Αυτό σημαίνει ότι σε ένα νοσοκομείο υπάρχει πάντα μία Επιτροπή Βιοηθικής, η οποία έχει πάντα καθήκον να παρεμβαίνει μεταξύ στις διαφωνίες μεταξύ γιατρών και ασθενών ή κηδεμόνων των ασθενών. Όμως οι γιατροί έφτασαν μέχρι τα δικαστήρια, διότι δεν δόθηκε λύση από την Επιτροπή Βιοηθικής και είναι δύσκολο να αρθρωθεί στο χώρο της ηθικής. Γιατί οι γιατροί εδώ ξαφνικά έχουν την δυνατότητα να πάνε στα δικαστήρια για ζητήματα που αφορούν άλλους; Πώς η πολιτεία είναι σε θέση να παρέμβει σε ζητήματα που αφορούν το παιδί ενός άλλου; Επίσης, πώς μπορεί να παρέμβει σε ζητήματα πίστης, διότι εδώ το επιχείρημα ήταν θεολογικό;

2.3. Έχουμε να κάνουμε με ανθρώπους και με πόσους ανθρώπους εδώ;

Εάν έχουμε να κάνουμε με ανθρώπους θα πρέπει να εξετάσουμε ,όπως και στο παράδειγμα της μικρής Τερέζας, το ζήτημα της αξιοπρέπειας, της αυτονομίας και της ωφέλειας. Η ανθρωπινότητα σαν ιδιότητα είναι συνυφασμένη με την αξιοπρέπεια και πιθανώς με κάποια αυτονομία. Αφετέρου, πώς αυτές οι ανθρώπινες υπάρξεις συνδέονται με τους γονείς και τέλος τι ρόλο παίζουν οι γιατροί και το κράτος; Αυτός είναι ένας τρόπος να καταλάβουμε γιατί η Εφαρμοσμένη Ηθική είναι δημόσια Ηθική.

Η Τζόντι και η Μέρι πόσοι άνθρωποι είναι; Είμαστε σε θέση να τους δώσουμε ξεχωριστά ονόματα. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μία ισχυρή ένδειξη ότι υπάρχουν δύο άνθρωποι, δύο πρόσωπα για την ηθική. Αυτά τα δύο όντα έχουν αξιοπρέπεια, η οποία δεν μπορεί να είναι διαβαθμισμένη αλλά ίδια και πλήρης. Άρα, ούτε η μία ούτε η άλλη επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ως μέσα για κάποιο σκοπό. Εδώ όμως ο σκοπός της επιβίωσης του ενός προϋποθέτει τη θυσία του άλλου. Αυτό που σκεφτόμαστε είναι ότι, α) αφαιρούμε κάτι που είναι βιοτικά ενωμένο με το άλλο και β) αφαιρούμε κάτι το οποίο έτσι κι αλλιώς θα εκλείψει από μόνο του. Γιατί σε αυτή την περίπτωση συζητάμε για ένα όφελος ενώ στο παράδειγμα της μικρής Τερέζας όχι; Γιατί στη περίπτωση της Τερέζας τα άλλα παιδιά είναι εξωτερικά , ξένα ενώ εδώ έχουμε βιολογικά μία ενότητα ασχέτως αν ηθικά είναι δύο πρόσωπα. Μήπως δεν πρέπει να σκεφτόμαστε ότι με την επέμβαση αφαιρούμε μία ζωή αλλά ότι εξασφαλίζουμε τη ζωή κάποιου; Εδώ προέχει η προσπάθεια να σώσουμε κάποιον και όχι ο θάνατος. Γι' αυτό εδώ την έννοια της αξιοπρέπειας πρέπει να την δούμε με ένα τρόπο που να ταιριάζει με τα πραγματικά μας περιστατικά. Δεν πρέπει να δούμε στην προκειμένη περίπτωση τη αφαίρεση του δεύτερου σώματος ως απλό μέσο.

2.4. Πώς εμπλέκονται οι γιατροί;

Οι γιατροί έχουν ένα ηθικό καθήκον, να σώσουν μία ζωή. Από την άλλη οι γονείς έχουν υποχρέωση να μεριμνούν ώστε τα παιδιά τους να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο όφελος. Εδώ όμως με τη στάση των γονέων ουσιαστικά δεν προκύπτει όφελος για κανένα παιδί. Προκύπτει για το ένα από τα δύο παιδιά, το οποίο θα μπορούσε να ζήσει υπό προϋποθέσεις, μία καταδικαστική απόφαση. Δηλαδή, είναι μία πράξη που γίνεται μέσα από μία παράλειψη. Η

παράλειψη επέμβασης πάνω στο σώμα των δύο σιαμαίων ισοδυναμεί με την αφαίρεση της ζωής και των δύο. Βλέπουμε ότι οι γιατροί έχουν ένα καθήκον επαγγελματικό οι δε γονείς ένα καθήκον νομικό και ηθικό. Οι γιατροί ζήτησαν από το δικαστήριο να παρέμβει για να σωθεί η μία ζωή, από τη στιγμή που υπάρχει η θεραπεία. Αυτό συμβαίνει σε ένα επίπεδο που δεν υπάρχει αυτονομία στα νεογνά, δηλαδή αυτά δεν έχουν αποκτήσει ακόμα συνείδηση τέτοια που να παίρνουν αποφάσεις. Το δικαστήριο υπέβαλε βιοτικές καταστάσεις ηθικά φορτισμένες σε μία νομικίστικη επιχειρηματολογία. Το δικαστήριο είπε ότι δεν σκοτώνει κανείς κανένα εδώ απλά όταν χωριστούν τα δύο όντα, το ένα μετά από λίγο θα πεθάνει από μόνο του. Δηλαδή, θα χωριστεί ζωντανό αλλά θα πεθάνει για δικούς του λόγους. Αλλά κάτι τέτοιο συνιστά σοφιστεία, διότι όταν χωρίζεις κάποιον γνωρίζοντας ότι μετά από λίγο θα πεθάνει, πάλι το ίδιο πράγμα είναι. Προσπάθησε να απαλλάξει τους γιατρούς από την ηθική τους ευθύνη από το θάνατο του ενός παιδιού, διότι έτσι κι αλλιώς το παιδί θα πεθάνει από μόνο του. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι το δικαστήριο ανέλαβε αυτή τη υπόθεση. Θεώρησε δηλαδή το κράτος ότι έχει υποχρέωση να διαφυλάττει την ανθρώπινη ζωή. Οι γιατροί πήγαν σαν εκπρόσωποι των παιδιών στο όνομα του καθήκοντός τους να σώζουν ανθρώπινες ζωές.

2.5. Επιχείρημα αξιοπρέπειας και φόνου

Εδώ το επιχείρημα της αξιοπρέπειας και το επιχείρημα του φόνου πρέπει να το δούμε σχετικά με τα πράγματα. Λέμε ότι η ηθική απαγορεύει τον φόνο. Αυτό είναι σχετικό (παράδειγμα ο πόλεμος και η επιβίωση). Επίσης, μπορεί εδώ η ωφέλεια η οποία προκύπτει να δικαιολογήσει την επέμβαση; Εδώ το όφελος μπορεί να έχει μια βαρύτητα τέτοια που να μπορεί να αντιπαρατεθεί με την αξιοπρέπεια και με την αρχή της μη αφαίρεσης της ζωής. Το όφελος εδώ προκύπτει ως διατήρηση της ζωής.

2.6. Κριτική στην απόφαση

Καλώς πάρθηκε αυτή η απόφαση αλλά το δίλλημα δεν ήταν τόσο ισχυρό για τους γονείς. Οι γονείς επικαλέστηκαν τη θρησκεία και όχι την ηθική τους συνείδηση. Είπαν ότι το απαγορεύει η θρησκεία τους. Η θρησκευτική ηθική μας παραδίδεται μέσα από μια αποκάλυψη, τον Δεκάλογο και η ισχύς της βασίζεται σε μια αυθεντία, τον Θεό. Είναι μία κανονιστική ηθική, ένας νόμος του ηθικού πράττειν και γι' αυτό οι γονείς εδώ δεν έχουν καμία δυνατότητα να ξεφύγουν από

έναν εκκλησιαστικό νόμο που ακολουθούν, γιατί ο νόμος στηρίζεται σε κυρώσεις (απώλεια σωτηρίας), παρόλο που υπάρχει και η μετάνοια, η συγχώρεση.

3. Το παράδειγμα της Τρέισι Λάτιμερ

3.1. Παρουσίαση του παραδείγματος

Το παράδειγμα αυτό έχει να κάνει με την αξία της ζωής, δηλαδή με το κατά πόσο πρέπει να ζει κάποιος αν υποφέρει.

Η Τρέισι ήταν ένα δωδεκάχρονο κορίτσι που έπασχε από εγκεφαλική παράλυση και δολοφονήθηκε από τον πατέρα της το 1993. Την ημέρα του θανάτου της είχε νοημοσύνη βρέφους τριών μηνών. Ο πατέρας της φυλακίστηκε το 2001 και αποφυλακίστηκε υπό όρους το 2008.

3.2. Ήταν σωστό αυτό που έκανε ο πατέρας;

Ένα επιχείρημα κατά της απόφασης του πατέρα είναι ότι η ζωή της Τρέισι ήταν πολύτιμη από ηθική άποψη και επομένως δεν είχε δικαίωμα να την σκοτώσει. Προς υπεράσπισή του θα μπορούσαμε να πούμε ότι η κατάσταση της Τρέισι ήταν τόσο άσχημη που δεν θα μπορούσε ποτέ να "ζήσει" φυσιολογικά. Ο πατέρας από λύπηση για το μαρτύριό της τη θανάτωσε.

3.2 Δεδομένα του παραδείγματος

1) Έχουμε να κάνουμε με μια κατάσταση σοβαρής νόσου

2) Έχουμε μεν ένα ανθρώπινο ον που δεν έχει συνείδηση, αυτονομία, θέληση

3) Ζούσε υποβοηθούμενο αλλά θα μπορούσε να ζήσει για πολύ καιρό ακόμα, αλλά όταν μιλάμε για ζωή μιλάμε για μια ποιοτική ζωή ή για μια βιολογική λειτουργία όπως και να έχει το πράγμα;

4) Ο πατέρας από λύπηση για το μαρτύριό της τη θανάτωσε. Για να μην υποφέρει άλλο το παιδί και όχι οι γονείς. Το θέμα είναι εάν και κατά πόσο, αυτή η λύπηση του άλλου μπορεί να οδηγήσει στην ευθανασία.

Και τα τρία παραδείγματα αφορούν μία κακή τύχη και όλο το ζήτημα είναι η διαχείριση αυτής της κακής τύχης με ηθικά κριτήρια.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Παρούσης Μιχαήλ 2015. «Εφαρμοσμένη Ηθική. Βιοτικές κρίσεις και ηθικά επιχειρήματα». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1898/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

